

GRUNDTOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

KOMITEPROCEDURE

5. maj 2006

BANK

/sn

Forslag til Kommissionens gennemførelsesdirektiv til 3. hvidvaskdirektiv om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.¹

Resumé

Kommissionen har udarbejdet et arbejdsdokument til forslag til direktiv om gennemførelse af 3. hvidvaskdirektiv (2005/60/EF) om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Forslaget har til formål

- at fastsætte kriterier for mulighederne for lempede kundelegitimationskrav
- kriterier for at undtage fysiske eller juridiske personer, der udøver en finansiell aktivitet lejlighedsvist eller i begrænset omfang.
- at gennemføre kriterier for, hvad der skal forstås ved politisk udsatte personer.

Forslaget forventes sat til afstemning i "Hvidvaskkomiteen" på mødet den 10. maj 2006.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har udarbejdet et arbejdsdokument til forslag til direktiv om gennemførelse af 3. hvidvaskdirektiv (2005/60/EF) om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Dette arbejdsdokument vil danne grundlag for Kommissionens endelige forslag til gennemførelsesdirektiv. Denne tekst forventes først at foreligge umiddelbart inden mødet i Hvidvaskkomiteen (gennemførelsesudvalget)².

3. hvidvaskdirektivs hjemmel er Traktatens artikel 47, stk. 2 og artikel 95.³ Hjemmelsgrundlaget for gennemførelsesdirektivet er 3. hvidvaskdirektiv artikel 40. Det fremgår af artikel 40(2), at Kommissionen vedtager de første gennemførelsesforanstaltninger senest den 15. juni 2006.

---

¹ Udkastet til forslag har ikke et KOM-nummer.

² Nedsat i medfør af direktivets art. 41.

³ Vedtagelse med kvalificeret flertal efter fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. Traktatens artikel 251.

Forslaget har til formål

- at fastsætte kriterier for mulighederne for lempede kundelegitimationskrav
- kriterier for at undtage fysiske eller juridiske personer, der udøver en finansiel aktivitet lejlighedsvist eller i begrænset omfang.
- at gennemføre kriterier for, hvad der skal forstås ved politisk udsatte personer.

Forslaget forventes sat til afstemning i "Hvidvaskkomiteen" på mødet den 10. maj 2006.

Lempede legitimationskrav

3. hvidvaskdirektiv stiller bl.a. krav om legitimation af kunder samt særligt kendskab til politisk udsatte personer samt om udarbejdelse af gennemførelsesforanstaltninger.

Det foreslås, at medlemslandene kan anvende lempede legitimationskrav overfor

- offentlige myndigheder, der opfylder en række kriterier
- juridiske enheder, der opfylder en række kriterier, herunder at der føres tilsyn samt udføres inspektion af kompetente myndigheder.

De lempede krav gælder kun for den pågældende kunde og ikke for dens datterselskaber.

Herudover kan medlemslandene tillade, at personer og virksomheder omfattet af 3. hvidvaskdirektiv kan betragte en række produkter og transaktioner som havende en lav risiko for hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, såfremt de opfylder en række kriterier. En af mulighederne er, at virksomheden f.eks. ved finansiering af fysiske aktiver (leasing) med en grænse på max. 15.000 euro pr. år kan anvende lempede legitimationskrav.

Finansielle aktiviteter lejlighedsvis eller i begrænset omfang

Fysiske eller juridiske personer, der udøver finansielle aktiviteter lejlighedsvis eller på et meget begrænset grundlag, kan helt undtages fra direktivets anvendelsesområde, såfremt en række betingelser er opfyldt.

Betingelserne er bl.a., at aktiviteten ikke må være virksomhedens hovedområde men skal være i tilknytning/have forbindelse til hovedområdet. Aktiviteten skal være begrænset til et beløb pr. kunde, på max. 1000 euro, og omsætningen må ikke overskride 5 % af den samlede omsætning. Et eksempel herpå kunne være hoteller, der tilbyder kunder valutaveksling.

Politisk udsatte personer

Efter 3. hvidvaskdirektiv stilles krav til en øget opmærksomhed på – samt kendskab til – visse typer af kunderelationer for eksempel kunder bosiddende

de i udlandet, som indtager højere offentlige embeder mv. – såkaldte ”politically exposed persons” (PEPS).

Kommissionen foreslår, at politisk udsatte personer bl.a. skal omfatte statsoverhoveder, regeringsledere, ministre, parlamentsmedlemmer, lands- og højesteretsdommere, ambassadører, militærpersoner på højt niveau og ledelsen af statsejede virksomheder. Ingen af de nævnte skal som udgangspunkt omfatte personer på "mellemlivniveau eller lavere niveau". Det vil sige, at offentlige hverv, der udøves på et lavere plan end det nationale (statslige) plan normalt ikke bør anses for et højere offentligt embede, medmindre deres politiske udsathed er sammenlignelig med lignende stillinger på nationalt plan. De nævnte personer omfatter også tilsvarende positioner på europæisk og internationalt niveau.

Personkredsen omfatter alene personer bosiddende i udlandet.

Der foreslås også en definition af, hvad der skal forstås ved umiddelbare familiemedlemmer og nære samarbejdspartnere: "persons known to be close associates".

Der er ikke noget krav om at indføre kontrolforanstaltninger for at screene kunderne jf. betragtning 4, hvoraf det fremgår, at det ikke forudsættes, at der foretages en aktiv efterforskning.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse vil først kunne forventes i løbet af maj 2006.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen tilkendegiver i forslaget til 3. hvidvaskdirektiv, at økonomisk kriminalitet, herunder hvidvask, samt terrorfinansiering kun kan bekæmpes effektivt på internationalt plan.

Regeringen er enig i, at bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering bedst opnås gennem indførelse af fælles regler på området – både på EU plan og internationalt plan. Regeringen skønner således, at gennemførelsesforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

3. hvidvaskdirektiv er implementeret i dansk ret ved lovbekendtgørelse nr. 117 af 27. februar 2006 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. For så vidt angår spillekasinoer er 3. hvidvaskdirektiv implementeret ved forslag til lov om ændring af spillekasinoen (L 152), som blev vedtaget af Folketinget den 4. maj 2006.

5. Høring

I forbindelse med en høring af EU-specialudvalget for den finansielle sektor har Finanstilsynet modtaget svar fra Finansforbundet, Danmarks Rederifor-

ening, HTSI, Den Danske Fondsmæglerforening, Forsikring & Pension, Finansrådet og Lokale Pengeinstitutter.

Finansrådet og Lokale Pengeinstitutter, der henholder sig til Finansrådets svar, anfører udover at kunne tilslutte sig indstillingerne, at gennemførelsesdirektivet har en unødigt detaljeringsgrad, som vil vanskeliggøre den praktiske anvendelse af retningslinjerne på filialniveau, hvorfor der bør arbejdes for en forenkling af reglerne.

Fondsmæglerforeningen og HTSI anfører udover at kunne tilslutte sig indstillingerne, at det er væsentligt for virksomhederne, at retningslinjerne bygger på konkrete definitioner, som letter den praktiske håndtering af reglerne.

Finansforbundet og Danmarks Rederiforening kan tilslutte sig principperne i arbejdsdokumentet.

Forsikring & Pension gør opmærksom på, at bestemmelsen om statsejede virksomheder bør begrænses til direktionsmedlemmer, idet forsikringselskaberne i praksis ikke kender koncernforholdet. Forsikring & Pension anfører videre, at det bør være en blåstempling af en virksomhed, at denne er registreret i et offentligt register, f.eks. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens register.

Begrebet umiddelbare familiemedlemmer bør indsnævres så meget som muligt. Med hensyn til definitionen af nære medarbejdere anfører Forsikring & Pension, at de skal være kendt i offentligheden i det land, hvor forsikringsmedarbejderen er placeret. Forsikring & Pension foreslår også, at det igen bliver foreslået Kommissionen at udarbejde en liste over politisk udsatte personer. Endvidere bør fristen for, hvor længe man kan betragtes som politisk udsat person, efter at embedet er ophørt, gøres kortere end 1 år.

Med hensyn til lempede legitimationsforanstaltninger anfører Forsikring & Pension, at det er vigtigt over for Kommissionen at fremhæve, at reglerne ikke må være en skærpelse i forhold til direktivet. Derudover må betingelserne ikke være kumulative, og der bør efterlades rum for skøn i de enkelte medlemsstater.

6. Andre landes holdninger

Der er forskellige holdninger blandt de enkelte lande. Der tegner sig ikke en klar linie til udformningen på de 3 områder. Der er stadig en række uklarheder og indbyrdes modstridende forslag.

Det er blevet foreslået flere gange, at Kommissionen skal udarbejde en liste over politisk udsatte personer. Kommissionen er afvisende heroverfor, da Kommissionen ikke mener, at det er muligt.

Fristen for, hvor længe en politik udsat person efter ophør af hvervet skal betragtes som politisk udsat person, er blevet drøftet. Fristen vil formentlig ikke kunne blive kortere end et år. Det har også været foreslået, at perioden skulle være to år.

Det er blevet drøftet, dels om der skal være yderligere krav, og dels om der skal være færre krav til at anvende lempede legitimationskrav. Det vurderes ikke at være muligt at få lempet kravene på baggrund af formålet med 3. hvidvaskdirektiv.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark kan støtte principperne i Kommissionens udkast til direktiv.

Danmark støtter, at reglerne udformes på en så enkel måde som muligt, så de giver virksomheder og enkeltpersoner mulighed for at anvende reglerne om lempede legitimationskrav og mulighed for at undtage fysiske eller juridiske personer, der udøver en finansiell aktivitet lejlighedsvist eller i begrænset omfang. Endvidere arbejdes for en definition af politisk udsatte personer så tæt på FATF's definition som muligt, hvilket bl.a. betyder, at det ikke omfatter personer under direktionsniveau.

Med hensyn til Forsikring & Pensions bemærkning vedrørende statsejede virksomheder arbejdes der på en så enkel definition af politisk udsatte personer som muligt, og at definitionen ikke skal omfatte personer under direktionsniveau.

Danmark støtter, at definitionen af nære samarbejdspartnere skal begrænses til dem, der er kendt som nære samarbejdspartnere i det land, hvor forsikringsmedarbejderen er placeret.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Danmark har gennemført 3. hvidvaskdirektiv. Vedtagelsen af gennemførelsesdirektivet vil kunne betyde, at hvidvaskloven skal tilpasses formuleringerne i gennemførelsesdirektivet for så vidt angår politisk udsatte personer. Tilpasningen forventes gennemført ved udstedelse af en bekendtgørelse. Med hensyn til lempede legitimationskrav og finansielle aktiviteter lejlighedsvist eller i begrænset omfang, er der allerede i hvidvaskloven hjemmel til, at Finanstilsynet kan fastsætte regler herom.

Forslaget påvirker ikke beskyttelsesniveauet i Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Hvidvaskloven allerede indeholder bestemmelser på de områder, som direktivet regulerer. Der forventes på denne baggrund ikke yderligere samfundsmæssige konsekvenser af gennemførelsesdirektivet.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Det vurderes ikke, at forslaget medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Derimod vurderes det, at forslaget om lempeligere krav til legitimation og forslaget om, at fysiske eller juridiske personer, der udøver finansielle aktiviteter lejlighedsvis eller på et meget begrænset grundlag, kan undtages fra direktivets anvendelsesområde, kan medføre administrative lettelser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Udkastet til gennemførelsesdirektiv har ikke tidligere været forelagt for Folketinget.

Der er fremsendt faktisk grundnotat om 3. hvidvaskdirektiv til Folketingets Europaudvalg den 20. juli 2004, alm. del bilag 1113. 3. hvidvaskdirektiv blev forelagt for Folketingets Europaudvalg med forhandlingsoplæg den 3. december 2004⁴.

---

⁴ Samlenotat til ECOFIN-rådsmødet den 7. december 2004:
http://www.eu-oplysningen.dk/upload/application/pdf/501ab1bb/2628_1.pdf